

KANTAR

Helsinkiiläiset ja matkailu 2019

Tutkimusjohtaja Sakari Nurmela
Työnro: 220402547

Kantar Oy, Miestentie 9 C, 02100 Espoo

1 Johdanto

Tässä yhteenvetoraportissa esitetään keskeiset tulokset tutkimuksesta, jossa tarkasteltiin helsinkiläisten matkailuun liittämiä näkemyksiä.

Valtaosa kysymyksistä oli puettu väittämämuotoon. Tutkimukseen osallistuneet saivat ottaa kantaa mm. yleisempiin matkailua ja Helsinkiä sivuaviin väitteisiin. Lisäksi he arvioivat, onko matkailu tuottanut heidän kotikaupungilleen eräitä mahdollisesti myönteisiä tai kielteisiä asioita.

Omat kokonaisuutensa muodostivat lisäksi jakamistalouden matkailu-ulottuvuutta sekä yleisemmin vastaajien matkailutapoja ja -aikeita luodanneet kokonaisuudet.

Tutkimusta varten haastateltiin yhteensä 1.097 henkilöä 28.2 – 12.3.2019 välisenä aikana. Aineisto kerättiin hyödyntäen Gallup Forumia. Kyseessä on Kantarin paneeli, jossa erikseen rekrytoitu joukko vastaa kyselyihin internetin ylitse.

Tutkimuksen kohdejoukon muodosti Helsingin 15 - 74 -vuotias väestö. Alla olevaan taulukoon on merkitty aineistokeräyksessä saavutettu painottamaton ja tuoreimman Tilastokeskuksen ilmoittaman väestölaskennan perusteella laskettu painotettu ikä- ja sukupuolijakautuma.

Taulukko 1. Tutkimukseen osallistuneista (%).

	Painot- tamaton	Paino- tettu
	%	%
Miehet alle 20.....	0,8	2,7
Naiset alle 20.....	1,4	2,7
Miehet 20-29.....	6,1	10,1
Naiset 20-29.....	11,0	11,6
Miehet 30-39.....	7,7	11,1
Naiset 30-39.....	7,9	10,8
Miehet 40-49.....	7,7	8,1
Naiset 40-49.....	7,7	7,8
Miehet 50-59.....	5,0	7,6
Naiset 50-59.....	8,8	8,3
Miehet 60-69.....	10,5	5,9
Naiset 60-69.....	10,9	7,4
Miehet 70+.....	7,0	2,5
Naiset 70+.....	7,0	3,4
Yhteensä.....	99,5	100,0

Taulukosta havaitsee, että nuorimpien ikäryhmien ja varsinkin nuorten miesten osalta painottamattomaan aineistoon liittyy aliedustusta. Vastaavasti vanhimmissa ikäryhmissä on havaittavissa yliedustusta.

Ilmiö on hyvin tyypillinen kyselytutkimuksille yleensäkin (on ollut sitä oikeastaan aina) ja hyvin tavanomainen paneeliaineistoille.

Voidaan kuitenkin todeta, että kokonaisuudessaan aineisto antaa kohtalaisen hyvät (vain yhdeksän havainnon kohdalla painomuuttujalle generoitu arvo ylitti 1,5:n) lähtökohdat tarkastella 15-74-vuotiaiden helsinkiläisten matkailuun ja kotikaupunkiinsa liittämiä mielipiteitä.

Tilastollinen virhemarginaali on suurimmillaan noin 3,0 prosenttiyksikköä suuntaansa.

Erikseen huomautettakoon, että painottamattoman jakautuman summa jää alle sadan. Tämä johtuu siitä, että puoli prosenttia tutkimukseen osallistuneista ilmoitti sukupuolekseen vaihtoehdon muu. Tälle vaihtoehdolle ei väestökirjanpidosta löydy perusteita painokertoimen laskemiseen.

2 Mielipiteitä matkailusta ja Helsingistä

Vastaukset Helsinkiä ja matkailua koskeviin väittämiin välittävät kuvan matkailuun myönteisesti suhtautuvista kaupunkilaisista.

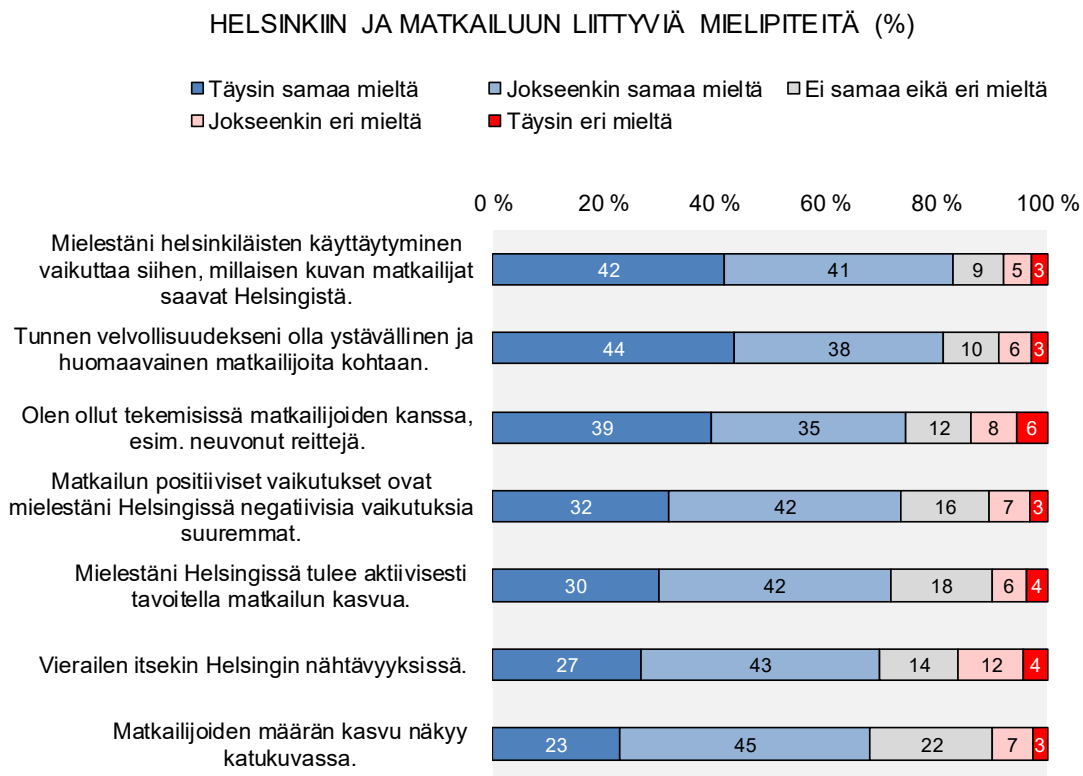
Matkailulla on helsinkiläisten mielestä tärkeä merkitys heidän kaupungilleen. Muualta tulleiden vieraiden tuottamat hyödyt nähdään selvästi haittoja suuremmiksi.

Helsingin asukkaat ymmärtävät hyvin, että he ovat merkittävässä asemassa siinä kuvassa, jonka Helsingissä vierailevat muodostavat kaupungista.

Selkeä enemmistö myös tuntee olevansa tästä vastuussa. Neljä viidestä helsinkiläisestä ajattelee, että heillä on velvollisuus olla ystävällisiä ja huomaavaisia matkailijoita kohtaan.

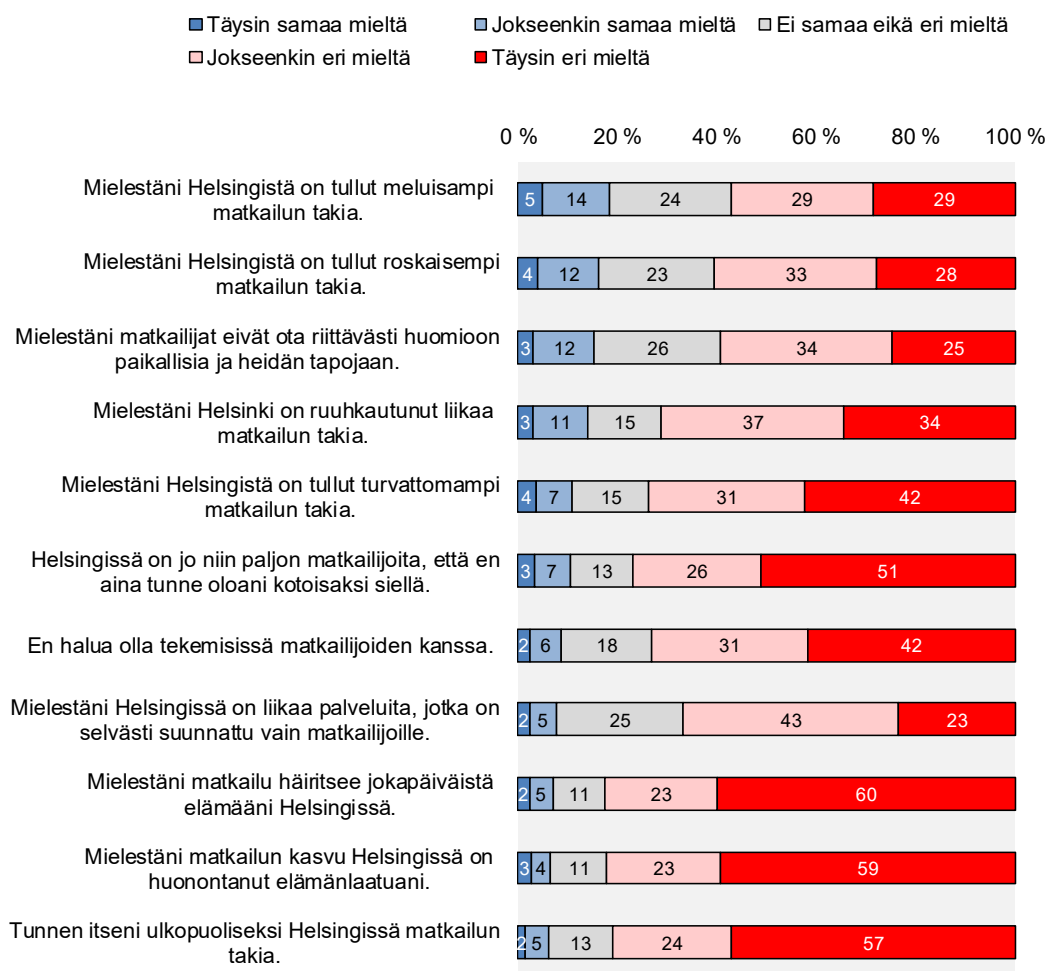
Monet ovat päässetkin kokeilemaan tätä asennetta käytännössä ollessaan tekemisissä muualta tulleiden turistien ja vieraiden kanssa.

Matkailijoiden ajatellaankin olevan olennainen ja kiinteä osa Helsinkiä. Heidän lukumääränsä kasvu on nähty katukuvassa. Lisäksi moni helsinkiläinen kertoo itsekin vierailevansa kaupungin nähtävyyksissä ja ihailevansa niitä ikään kuin turistin silmin.

Kaupunkilaisten mielestä matkailuun pitää myös panostaa. Selkeä enemmistö (melkein kolme neljästä) heistä ajattelee, että Helsingissä tulee aktiivisesti tavoitella matkailun kasvua.

MIELIPITEITÄ MATKAILUN MAHDOLLISISTA NEGATIVISISTA VAIKUTUKSISTA HELSINGILLE (%)

Harvat kokevat, että matkailu aiheuttaisi kaupungille ainakaan merkittävämpiä haittoja. Väitteet meluisuuden, roskaishuuden tai ruuhkautumisen lisääntymisestä kiistettiin valtaenemmistön voimin, samoin se, että Helsingistä olisi matkailun takia tullut aiempaa turvattomampi.

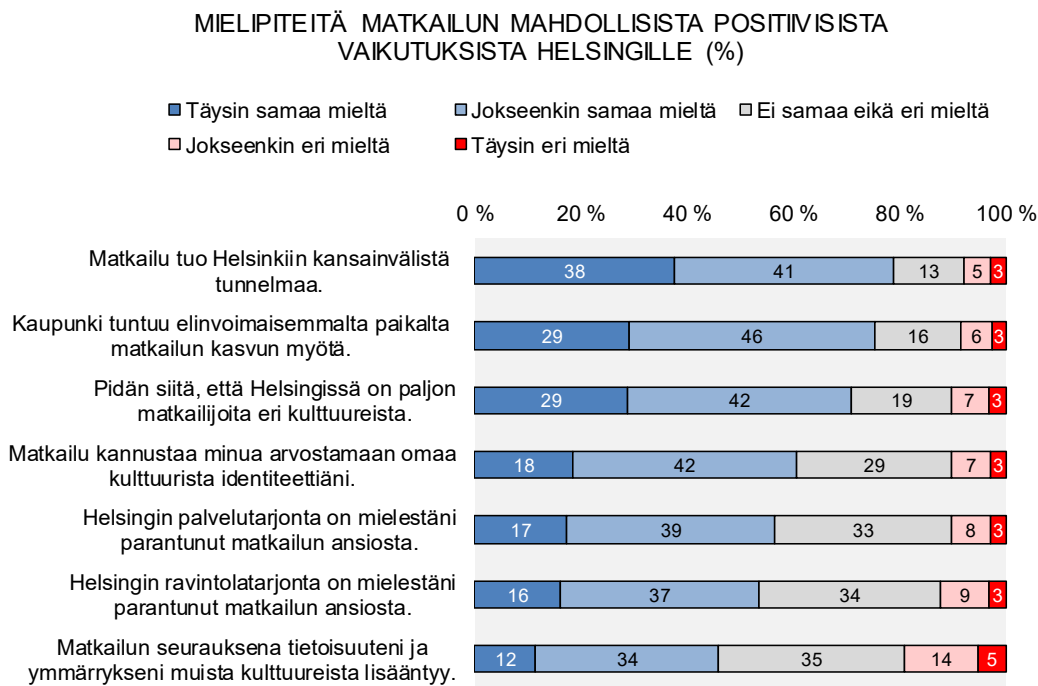
Vain muutamat kokevat matkailijoiden takia ulkopuolisuutta omassa kotikaupungissaan, valittavat sen palveluiden olevan liiaksi suunnatut turisteille tai kategorisesti kieltäytyvät olemasta missään tekemisissä näiden kanssa.

Matkailun positiivinen kokonaiskuva välittyi läpi silloin, kun testattiin, nähdäänkö eräiden siihen liittyvien mahdollisten haittojen ja hyötyjen toteutuvan Helsingissä.

Haittoja on tuskin lainkaan tai ainakin hyvin vähän. Valtaenemmistö (osapuilleen neljä viidestä) ei usko sen enempää siihen, että matkailu häiritsisi heidän jokapäiväistä elämäänsä kotikaupungissa kuin siihenkään, että heidän elämänlaatuunsa olisi heikentynyt, koska matkailusta on tullut yhä jokapäiväisempi ilmiö Helsingissä.

Vain joka kymmenes pitää matkailijoiden lukumäärää ongelmana todeten, etteivät tunne oloaan siellä aina kotoisaksi turistien tulvan takia. Viisitoista prosenttia helsinkiläisistä toivoisi, että nämä ottaisivat hieman paremmin huomioon paikalliset ja heidän tapansa.

Ne harvat, joita matkailijat harmittavat, kokevat tämän tunteen milloin tahansa, useimmat heistä kuitenkin etenkin kesäaikaan.

Asiassa ongelmia näkevät ovat kuitenkin marginaalinen joukko verrattuna niihin, joiden mielestä matkailun ansiosta Helsinkiin on syntynyt jotain myönteistä.

Valtaosa helsinkiläisistä ajattelee, matkailu tuo heidän kotikaupunkiinsa kansainvälistä tunnelmaa ja tekee siitä aiempaa elinvoimaisemman tuntuisen. Hyvää heidän mielestään on sekin, että Helsinki on mieluinen matkakohde erilaisista kulttuureista saapuville vieraille.

Muualta tulevat ihmiset kannustavat helsinkiläisten enemmistöä arvostamaan aiempaa enemmän omaa kulttuurista identiteettiään. Osalle matkailijoiden läsnäolo on myös mahdollisuus laajentaa omaa tietoisuuttaan ja ymmärrystään muista kulttuureista.

Oma lukunsa on sekin, että helsinkiläiset ovat havainneet kaupunkinsa palvelutarjonnan yleensä ja ravintotarjonnan erityisesti kohentuneen turismin ja matkailun ansiosta.

3 Helsinkiläisten käsityksiä kotikaupungistaan

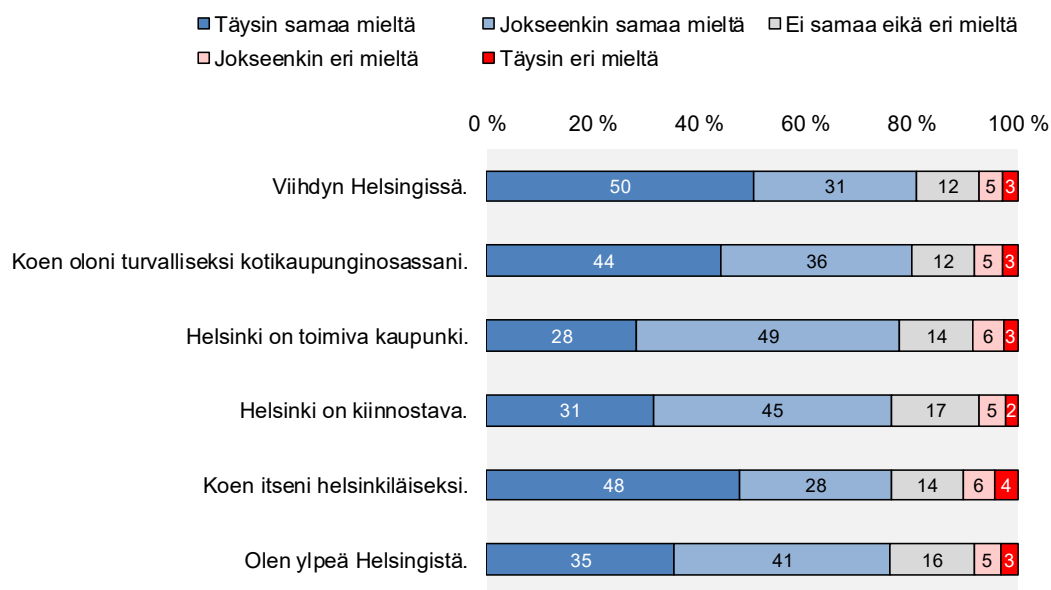
Myös tutkimukseen osallistuneiden reaktiot heidän kotikaupunkiaan koskeviin väittämiin paljastavat perin myönteisen perussuhtautumisen.

Valtaenemmistö kertoi viihtyvänsä Helsingissä (joka toinen on täysin tätä mieltä) ja kokevansa itsensä helsinkiläiseksi (melkein joka toinen ajattelee näin täysin).

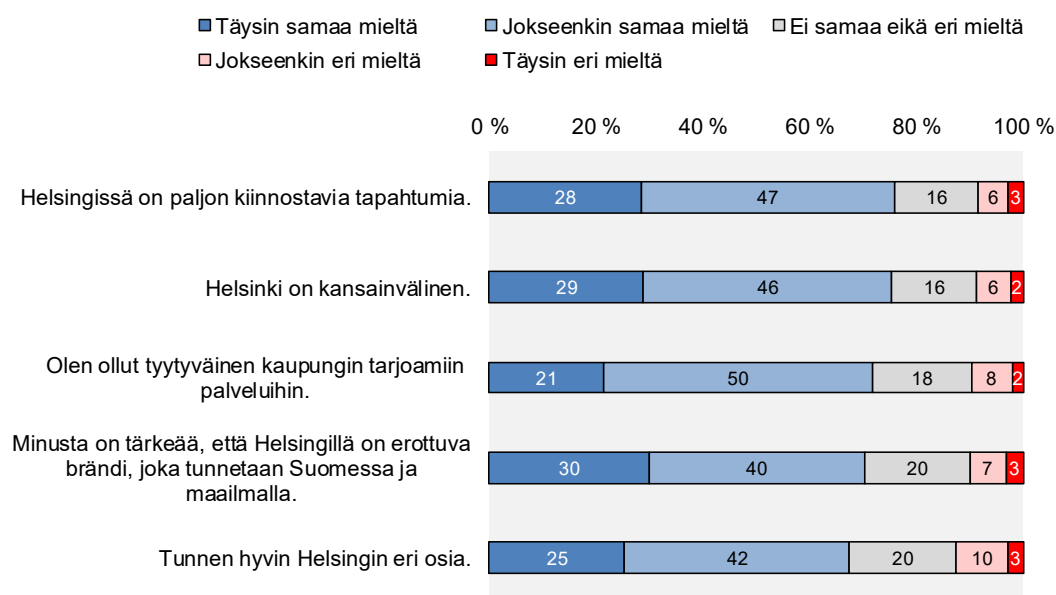
Helsingkiläisten mielestä monet asiat ovat heidän kaupungissaan hyvin. He pitävät sitä toimivana, kiinnostavana ja omaa asuinympäristöään siellä turvallisena. Helsingissä on melkoinen määrä kiinnostavia tapahtumia ja sen tarjoamat palvelutkin miellyttävät useita varsin paljon.

Eipä ihme, että varsin moni helsingkiläinen on ylpeä omasta kaupungistaan. Täysin tätä mieltä on hieman useampi kuin joka kolmas. Kaksi viidestä kaupungin asukkaasta kokee ajattelevansa siitä jokseenkin tällä tavalla.

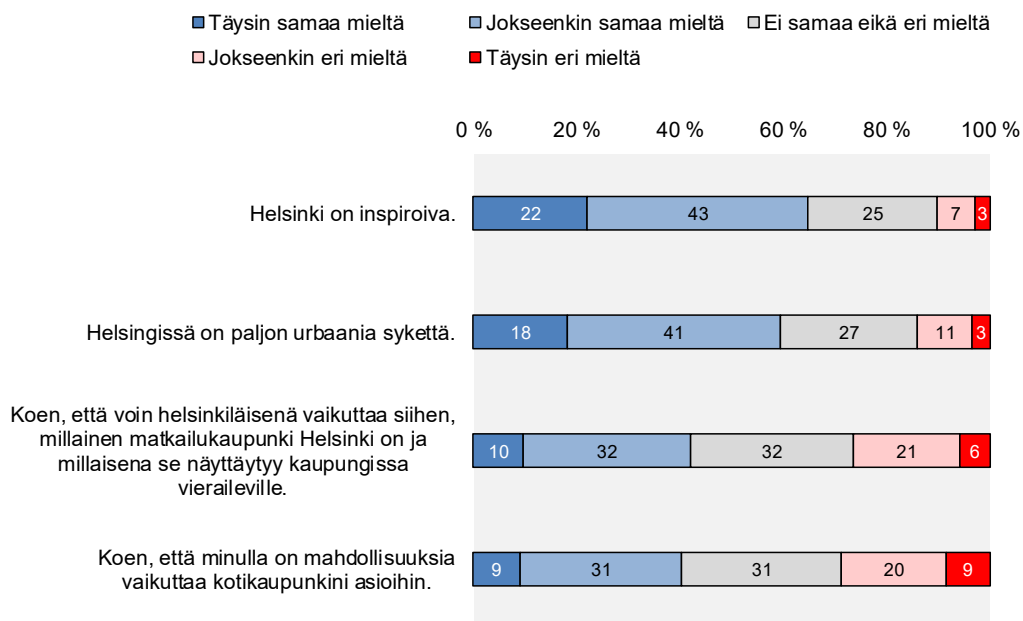
HELSINKIIN LIITTYVIÄ MIELIPITEITÄ 1/3 (%)

HELSINKIIN LIITTYVIÄ MIELIPITEITÄ 2/3 (%)

HELSINKIIN LIITTYVIÄ MIELIPITEITÄ 3/3 (%)

Valtaenemmistö pitää Helsinkiä kansainvälisenä. Useampi kuin joka toinen asukas mielestään löytää sieltä urbaania sykettä ja inspiraation lähteitä. Monille se on tuttu muualtakin kuin vain kotikulmilta.

Oikeastaan vain kaksi asiaa jakoi käsityksiä. Kumpikin koskee asukkaiden mahdollisuuksia vaikuttaa Helsingissä.

Kaksi viidestä uskoo, että mahdollisuudet vaikuttaa kotikaupungin asioihin ovat olemassa. Vajaa kolmannes on tästä eri mieltä.

Osapuilleen yhtä moni ajattelee, että voi helsinkiläisenä vaikuttaa siihen, minkälainen matkailukaupunki Helsinki on ja millaisena se näyttäytyy kaupungissa vieraileville. Runsas neljännes – vajaa kolmannes on päinvastaista mieltä.

Naiset ja miehet ja eri-ikäiset kokevat vaikutusmahdollisuutensa melko samanlaisiksi. Pieniä eroja on (esim. yli 50-vuotiaista keskimääräistä hieman harvempi ajattelee voivansa vaikuttaa), mutta kokonaiskuva on silti varsin samanlainen vastaajan sukupuolesta ja iästä riippumatta.

Positiivisena voi pitää sitä, että nuorilla on vähintään yhtä optimistinen kuva tilanteesta kuin hieman vanhemmillakin.

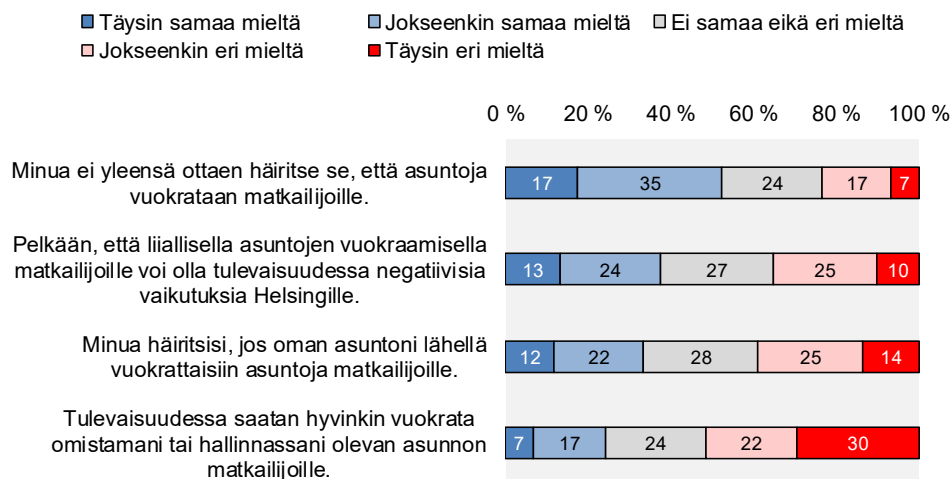
Koulutus jakaa käsityksiä, samoin taloudelliset resurssit ja erityisesti se, minkälaisiksi jälkimäiset koetaan.

Niistä, jotka omasta mielestään tulevat erinomaisesti toimeen, monet kokevat vaikuttamis- mahdollisuutensa hyviksi. Vastaavasti sellaiset helsinkiläiset, jotka joutuvat tinkimään ostokistaan ja hankinnoistaan, kokevat vaikuttamisen mahdollisuutensakin keskimääräistä heikommiksi.

Tämä toteutuu kummassakin edellä mainitussa tapauksessa eli sekä silloin, kun kyse on vaikuttamisesta yleensä että mietittäessä sitä, millaisen kuvan kaupunkilaiset voivat tarjota Helsingistä matkailijoille.

Vain seitsemän prosenttia oli nimittäin täysin samaa mieltä, kun väitettiin, että ”tulevaisuudessa saatan hyvinkin vuokrata omistamani tai hallinnassani olevan asunnon matkailijoille”.

JAKAMISTALOUTEEN LIITTYVIÄ MIELIPITEITÄ (%)

Noin joka kolmatta (34 %) häiritsisi, jos oman kodin lähellä vuokrattaisiin asuntoja turisteille. Hieman useampaa (39 %) se ei häiritseisi.

Osa pelkää, että liiallisella asuntojen vuokraamisella matkailijoille voi tulevaisuudessa olla negatiivisia vaikutuksia Helsingille. Enemmän tai vähemmän tätä mieltä on 37 prosenttia. Käytännössä yhtä moni (35 %) ajattelee siitä aivan toisin.

Molempia näkemyksiä löytää kaikista väestöryhmistä. Mitä iäkkäämmästä henkilöstä on kyse, sitä vahvempi on huoli jakamistalouden kautta tapahtuvan vuokraamisen negatiivisista seurauksista.

Samasta syystä voi mainita myös eräät yrittäjät, eläkeläiset, opiskelijat ja omasta mielestään hyvin toimeentulevat. Hankinnoissaan jatkuvasti tinkimään joutuvista peräti 26 prosenttia on täysin eri mieltä siitä, että asuntojen vuokraaminen tuottaisi tulevaisuudessa Helsingille negatiivista.

5 Helsinkiläiset yleisemmin matkustamisesta

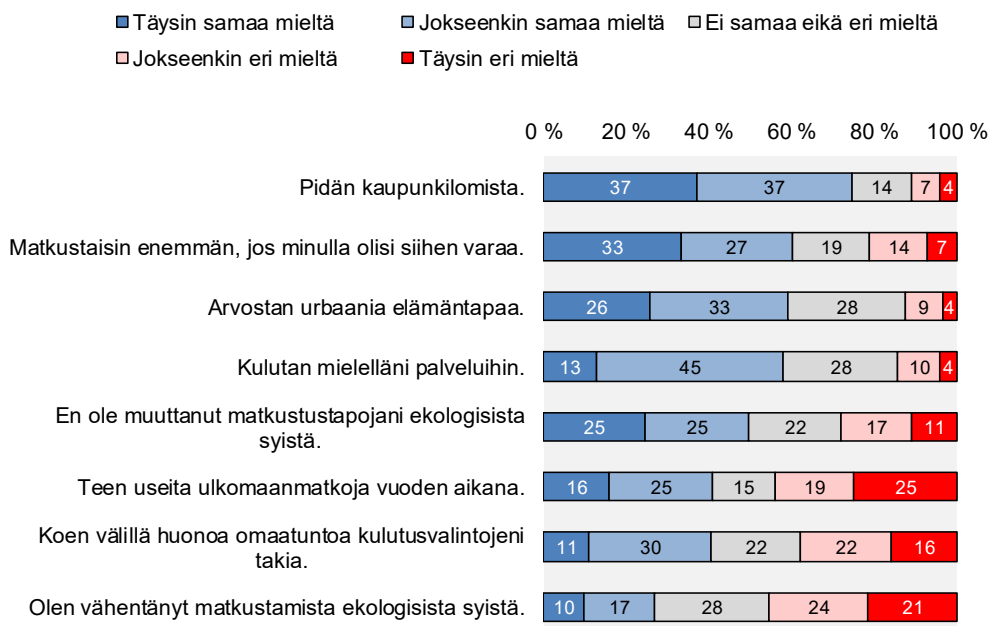
Varsin urbaanit helsinkiläiset kertoivat pitävänsä kaupunkilomista. Heistä kolme neljästä (74 %) ajattelee näin. Urbani elämäntapa ja palveluiden kuluttaminen miellyttävät heidän enemmistöään. Joka neljäs helsinkiläinen on täysin tätä mieltä.

Melkoinen osa heistä matkustaisi nykyistä enemmän, jos rahat vain riittäisivät. Kaksi viidestä kertoi käyvänsä joka vuosi useamman kerran ulkomailla.

Osa helsinkiläisistä kokee huonoa omaatuntoa kulutusvalintojensa takia. Kovin moni heistä ei kuitenkaan ole muuttanut tapojaan.

Joka kymmenes on vähentänyt sen vuoksi matkustustaan selvemmin. Yhtä moni (11 %) lie-
nee tehnyt merkittäviä muutoksia matkustustavoissaan.

MATKUSTAMISEEN LIITTYVIÄ MIELIPITEITÄ (%)

Enemmistö (50 %) ei ole muuttanut merkittävämmän mitään, vaan matkustaa suurin piirtein samalla tavalla kuin ennenkin. Hieman useampi kuin kaksi viidestä (45 %) tekee matkoja yhtä paljon kuin aikaisemmin.

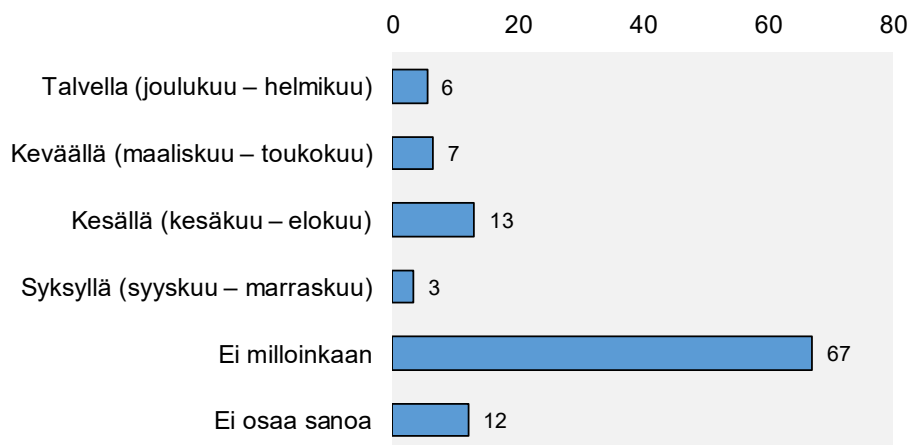
Ainakaan vielä ekologisuus ei ole merkittävästi muuttanut helsinkiläisten tottumuksia matkailijoina.

Eniten se on muuttanut alle 40-vuotiaiden tottumuksia. Heistä keskimääräistä useampi kertoi vähentäneensä matkustamista luontoa säästääkseen. Saman asian kertoivat eräät yrittäjät, opiskelijat sekä 85 – 100.000 euroa vuodessa ansaitsevien talouksien jäsenet.

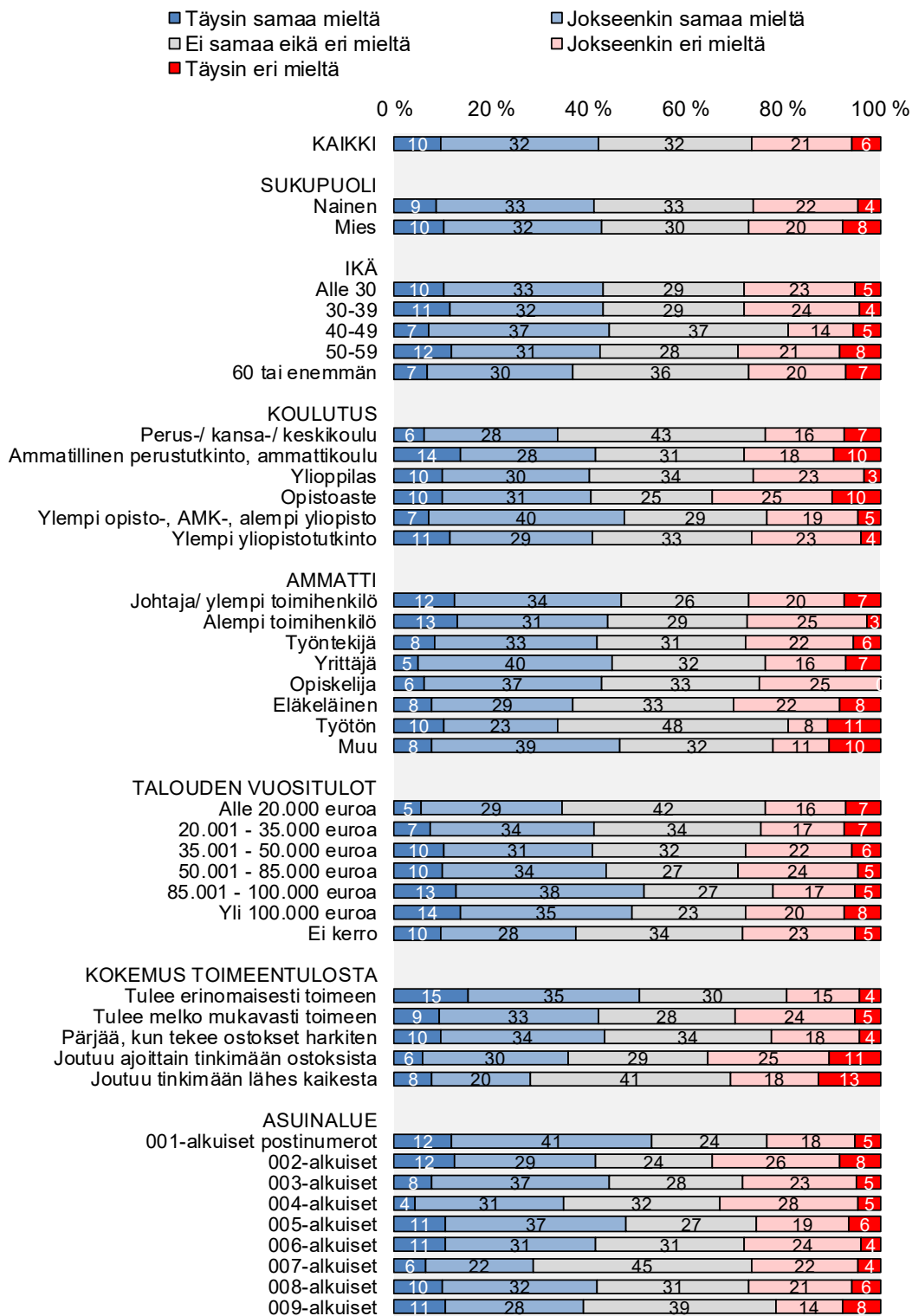
Matkustamisen vähentäminen ekologisista syistä on tunnusomaista varsinkin niille, jotka kokevat oman taloudellisen toimeentulonsa kaikkein parhaaksi.

Toisaalta kaikkein suurituloisimmista suhteellisesti ottaen useampi kuin mistään muusta tutkittu väestöryhmästä ei ole antanut ekologisuuden vaikuttaa lainkaan siihen, kuinka paljon matkustaa.

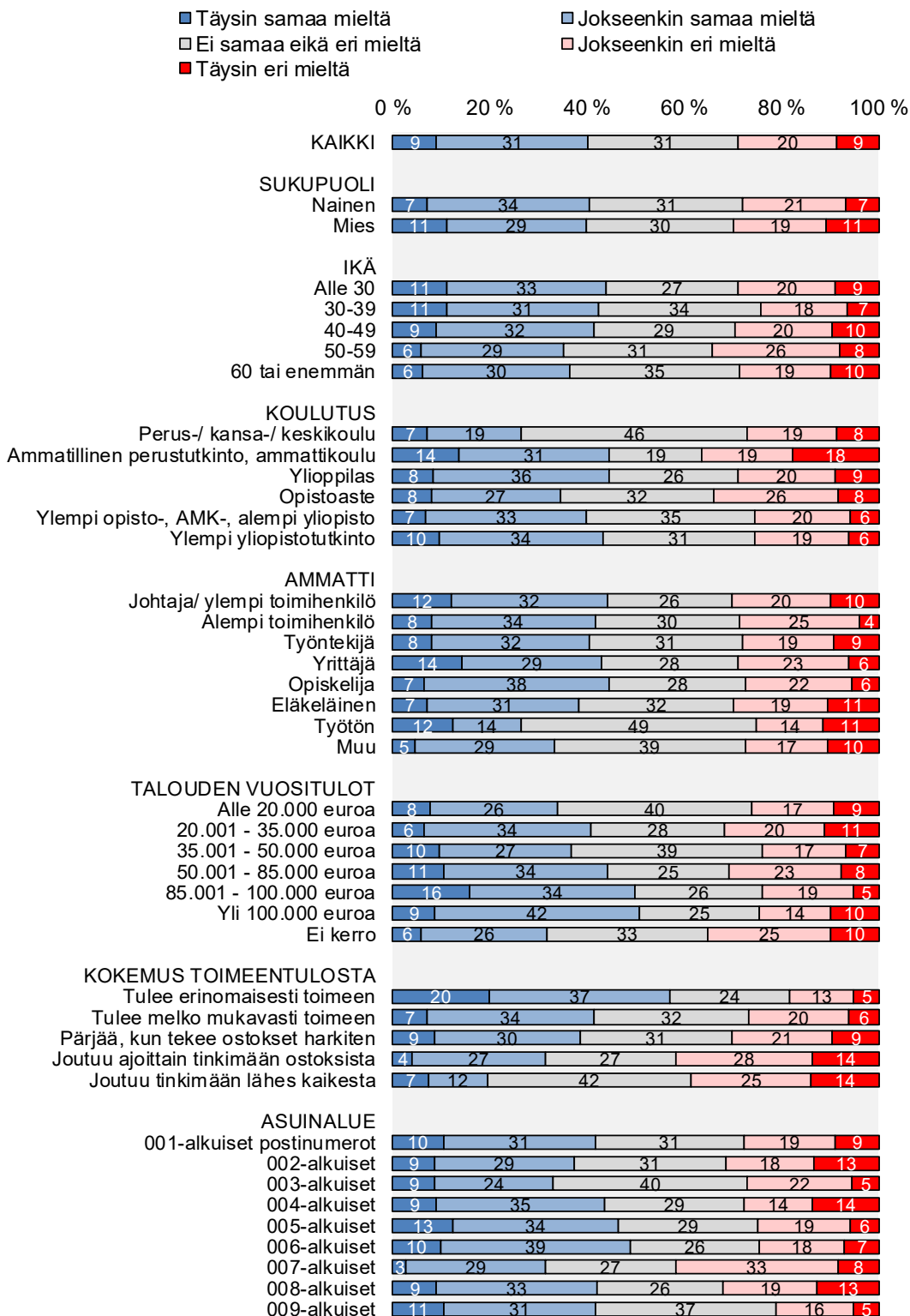
AJANKOHDAT, JOLLOIN MATKAILU ON VAIKUTTANUT
NEGATIVISESTI OMAAN ELINYMPÄRISTÖÖN (%)

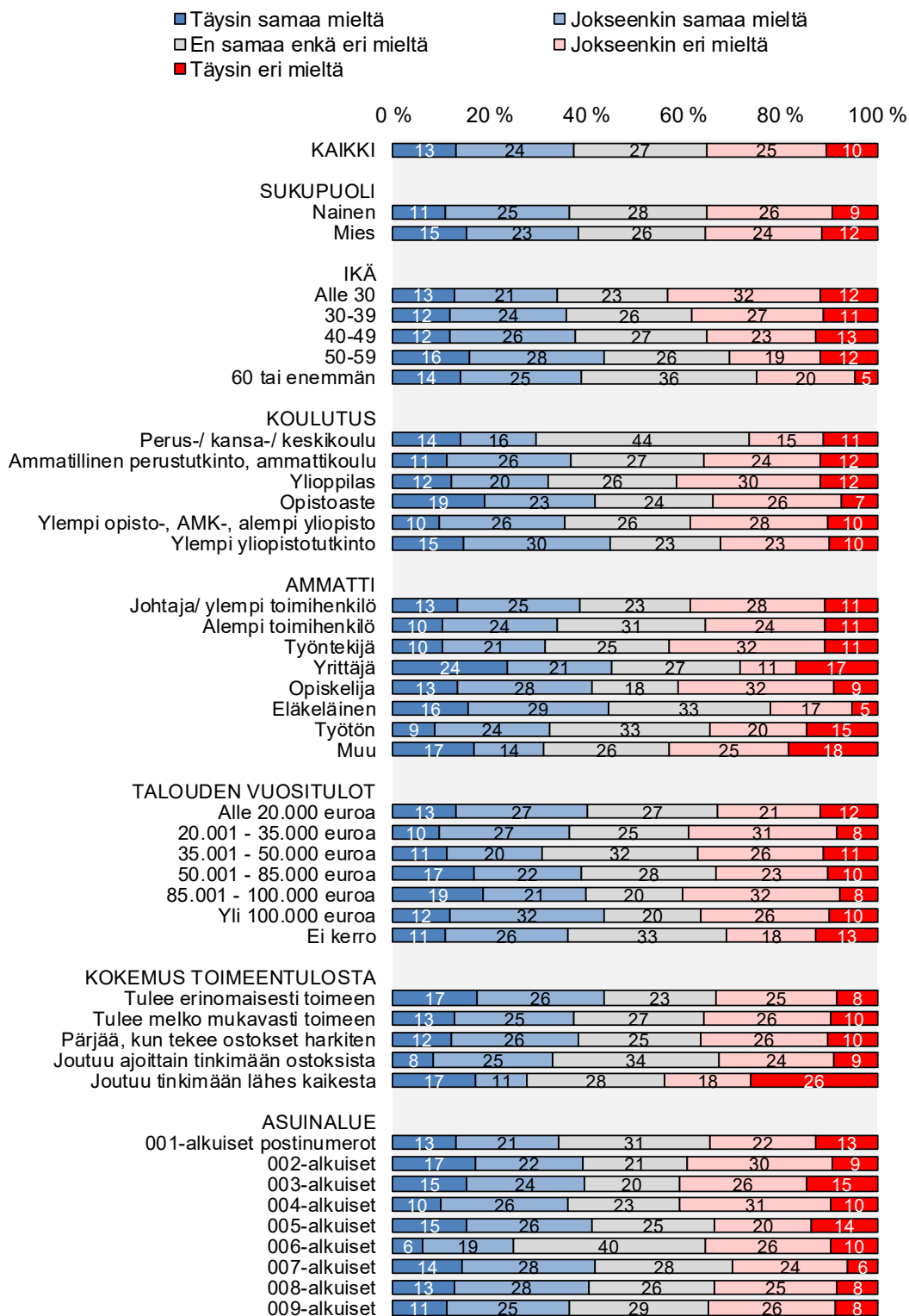
"Koen, että voin helsinkiläisenä vaikuttaa siihen, millainen matkailukaupunki Helsinki on ja millaisena se näyttäytyy kaupungissa vieraileville" (%)

"Koen, että minulla on mahdollisuuksia vaikuttaa kotikaupunkini asioihin" (%)

"Pelkään, että liiallisella asuntojen vuokraamisella matkailijoille voi olla tulevaisuudessa negatiivisia vaikutuksia Helsingille" (%)

"Olen vähentänyt matkustamista ekologisista syistä" (%)

